

Riigikogu õiguskomisjoni istungi protokoll nr 37

Tallinn, Toompea

Esmaspäev, 17. veebruar 2020

Algus 11.10, lõpp 11.37

Juhataja: Jaanus Karilaid (esimees)

Protokollija: Vivian Põld (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Uno Kaskpeit, Kert Kingo, Toomas Kivimägi, Andrei Korobeinik, Tarmo Kruusimäe, Heljo Pikhof, Urve Tiidus

Komisjoni ametnikud: Raini Laide (nõunik-sekretariaadijuhataja), Linnar Liivamägi (nõunik)

Puudus: Kaja Kallas

Päevakord:

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Õiguskomisjoni, Vabariigi Valitsuse algatatud äriseadustiku muutmise seaduse eelnõu (osa võõrandamine) (148 SE) ettevalmistamine teiseks lugemiseks
3. Vastus kollektiivsele pöördumisele „Tõstame parvlaev Estonia vraki üles“
4. Info ja muud küsimused

1. Nädala töökava kinnitamine

Riigikogu õiguskomisjoni nädala (10.02.2020-14.02.2020) töökava

Komisjoni istung esmaspäev, 17.02.2020 kell 11.10

1. Õiguskomisjoni töönädala päevakorra kinnitamine
2. Õiguskomisjoni, Vabariigi Valitsuse algatatud äriseadustiku muutmise seaduse eelnõu (osa võõrandamine) (148 SE) ettevalmistamine teiseks lugemiseks
3. Vastus kollektiivsele pöördumisele „Tõstame parvlaev Estonia vraki üles“
4. Info ja muud küsimused

Komisjoni istung teisipäev, 18.02.2019 kell 14.00 konverentsisaalis

1. Põhiseaduskomisjoni, õiguskomisjoni ja korruptsioonivastase erikomisjoni ühine avalik istung seoses Arstide Liidu pöördumisega
2. Info ja muud küsimused

Komisjoni istung neljapäev, 20.02.2020 kell 14.00

1. Vabariigi Valitsuse algatatud tuleohutuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (120 SE) ettevalmistamine esimeseks lugemiseks
2. Vabariigi Valitsuse algatatud päästeseaduse ja relvaseaduse muutmise seaduse eelnõu

(128 SE) ettevalmistamine esimeseks lugemiseks

3. Politsei ja piirivalveseaduse muutmise eelnõu algatamise otsustamine

4. Info ja muud küsimused

Otsustati:

1.1. Kinnitada nädala töökava (konsensus: Jaanus Karilaid, Uno Kaskpeit, Kert Kingo, Toomas Kivimägi, Andrei Korobeinik, Urve Tiidus).

2. Õiguskomisjoni, Vabariigi Valitsuse algatatud äriseadustiku muutmise seaduse eelnõu (osa võõrandamine) (148 SE) ettevalmistamine teiseks lugemiseks

Komisjoni nõunik **Linnar Liivamägi** tutvustas muudatusettepanekut number kaks, mida eelmisel istungil arutati ja kus tehti ettepanek sõnastust muuta selliselt, et osaühingu osakapitali täielikult sisse makstud summa oleks esialgses eelnõus näidatud 25 000 euro asemel 5000 eurot. Sõnastuslikult justiitsministeeriumiga koostöös valminud ettepanek ei leidnud summa vähendamise osas justiitsministri toetust.

Jaanus Karilaid märkis, et Eesti Keskerakonna fraktsioon ja Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon kujundasid oma seisukoha ja toetasid nimetatud summat.

Toomas Kivimägi sõnul soovib Eesti Reformierakonna fraktsioon, et summa oleks 10 000 eurot.

Tarmo Kruusimäe selgitas, et toetab ministeeriumi koostatud ettepanekut.

Linnar Liivamägi tutvustas muudatusettepanekut number 3, mis käsitleb pantimise käsutustehinguid. Muudatusettepanek tuleneb ME-st nr 2 ja on sellega vahetult seotud.

Vaike Murumets märkis, et osakapitali miinimumnõue 10 000 ei tähenda, kui suure summa eest võib osa võõrandada, vaid, et milline peab osakapital olema, et õiget põhikirja muuta ning käsutustehingute lihtsustatud vormi valida. Eelmisel korral leiti, et täielik vormivabadus on liiast ja vaja oleks kirjalikku taasesitamist võimaldavat vormi. Seepärast on tarvis muuta viidet pantimise juures.

Jaanus Karilaid pani muudatusettepanekud hääletusele ja komisjon tegi järgmised otsused:

1. Ühendada Vabariigi Valitsuse algatatud äriseadustiku muutmise seaduse (osa võõrandamine) eelnõu 117 SE ja õiguskomisjoni algatatud äriseadustiku, tõestamiseseaduse ja notari tasu seaduse muutmise seaduse eelnõu 101 SE ning koostada vastavalt riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 101 lõikele 2 üks äriseadustiku muutmise seaduse (osa võõrandamine) eelnõu Vabariigi Valitsuse algatatud eelnõu 117 SE sõnastuses.

Selgitus: Algatajate nõusolekul on eelnõud ühendatud reguleerimiseseme kattuvuse tõttu.

Õiguskomisjon

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (konsensus: Jaanus Karilaid, Toomas Kivimägi, Uno Kaskpeit, Kert Kingo, Andrei Korobeinik, Tarmo Kruusimäe, Heljo Pikhof, Urve Tiidus)

2. Muuta eelnõu (endine nr 117 SE) § 1 p 4 ja sõnastada see järgmiselt:

„4) paragrahvi 149 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Kui osaühingu osakapital on vähemalt 5000 eurot ja täielikult sisse makstud, võib põhikirjaga loobuda käesoleva paragrahvi 4. lõikes sätestatud vorminõudest ja näha ette, et osa võõrandamise käsutustehing tehakse vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Põhikirja sellise kinnitamise või muutmise otsuse poolt, millega loobutakse käesoleva paragrahvi 4. lõikes sätestatud vorminõudest või see taastatakse, peavad olema kõik osaühingu osanikud.“;

Selgitus: Muudatusega ühelt poolt vähendatakse OÜ põhikirja muutmise eelduseks olevat osakapitali suuruse nõuet, teiselt poolt lisatakse täiendav kriteerium, et see osakapital peab põhikirja muutmise eeldusena olema rahalises või muus väeringus reaalselt sissemakstud. Lisaks täiendatakse lõiget 6 tingimusega, et osa võõrandamise käsutustehingud, mida pärast põhikirja muutmise registreerimist äriregistris võib teha notariaalse tõestamise nõudeta, peavad siiski olema vormistatud kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

Õiguskomisjon

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (poolt 7 – Jaanus Karilaid, Toomas Kivimägi, Uno Kaskpeit, Kert Kingo, Andrei Korobeinik, Heljo Pikhof, Urve Tiidus), vastu 1 – Tarmo Kruusimäe, erapooletuid 0).

3. Muuta eelnõu (endine nr 117 SE) § 1 p 6 ja sõnastada see järgmiselt:

„6) paragrahvi 151 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„ (7) Kui vastavalt käesoleva seadustiku § 149 6. lõikele on põhikirjaga ette nähtud, et osa võõrandamise käsutustehingule ei kohaldata sama paragrahvi 4. lõikes sätestatud vorminõuet, kohaldatakse põhikirjas osa võõrandamise käsutustehingule ettenähtud vorminõuet ka osa pantimise käsutustehingule, kui põhikirjast ei tulene teisiti.“;

Selgitus: Muudatus on seotud ME-ga nr 2 ja tuleneb sellest. Kui on täidetud ÄS § 149 lg 6 osakapitali miinumnõue ja see on sissemakstud ning kui põhikirja muutmine on kõigi osanike heakskiidul otsustatud ja äriregistris registreeritud, siis mitte üksnes osa võõrandamise vaid ka osa pantimise käsutustehingule laieneb osa võõrandamisega sarnane tehingu vormistamise lihtsustatud kord eeldusel, et põhikirjas pole pantimise käsutustehinguga seonduvat teisiti reguleeritud.

Õiguskomisjon

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (konsensus: Jaanus Karilaid, Toomas Kivimägi, Uno Kaskpeit, Kert Kingo, Andrei Korobeinik, Tarmo Kruusimäe, Heljo Pikhof, Urve Tiidus)

4. Muuta eelnõu (endine nr117 SE) § 2 teksti ja sõnastada see järgmiselt:

„Käesolev seadus jõustub 2020. aasta 1. augustil.“.

Selgitus: Eelnõus kavandatud muudatused puudutavad ka väärtpaberite registris registreeritud OÜ osasid, mistõttu on registri IT-süsteemide kohandamiseks otstarbekas näha ette esialgselt kavandatud ühe kuu võrra pikem vacatio legis periood.

Õiguskomisjon

Juhtivkomisjon: ARVESTADA TÄIELIKULT (konsensus: Jaanus Karilaid, Toomas Kivimägi, Uno Kaskpeit, Kert Kingo, Andrei Korobeinik, Tarmo Kruusimäe, Heljo Pikhof, Urve Tiidus)

Otsustati:

2.1. Teha ettepanek võtta eelnõu täiskogu päevakorda 26.02.2020 (konsensus: Jaanus Karilaid, Uno Kaskpeit, Kert Kingo, Toomas Kivimägi, Andrei Korobeinik, Tarmo Kruusimäe, Heljo Pikhof, Urve Tiidus).

2.2. Teha ettepanek saata eelnõu kolmandale lugemisele, kui teine lugemine lõpetatakse, 10.03.2020 (konsensus: Jaanus Karilaid, Uno Kaskpeit, Kert Kingo, Toomas Kivimägi,

Andrei Korobeinik, Tarmo Kruusimäe, Heljo Pikhof, Urve Tiidus).

3. Vastus kollektiivsele pöördumisele „Tõstame parvlaev Estonia vraki üles“

Komisjoni liikmed vaatasid läbi kirja projekti vastusena kollektiivsele pöördumisele ning tegid sõnastuses täpsustusi ja kiitsid heaks alltoodud sõnastuse:

Ettepaneku edastamine

Õiguskomisjon arutas 11.02.20 istungil 1097 allkirjaga kollektiivset pöördumist „Tõstame parvlaev Estonia üles“ (pöördumise tekst lisatud). Arutelul osalesid kollektiivse pöördumise allakirjutanute esindaja Hando Tõnumaa, justiitsministeeriumi õiguspoliitika osakonna avaliku õiguse talituse juhataja Aaro Mõttus, majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi lennundus- ja merendusosakonna merendustalituse juhataja Katrin Andre, välisministeeriumi juriidilise osakonna peadirektor Kerli Veski.

Arutelu keskendus küsimustele, missugust eesmärki kollektiivse pöördumisega taotletakse ja missugused õiguslikud võimalused meil selleks on. Pöördujate esindaja sõnul on kollektiivse pöördumise eesmärgiks saavutada olukord, mis võimaldaks parvlaev Estonia vrakki uurida sellise põhjalikkusega, mis annaks selged vastused laevahuku tegelike asjaolude ja põhjuste kohta.

Arutelu tulemusena mõõname, et täit vajalikku selgust, ühtset arusaama ja ühiskondlikku rahu parvlaev Estonia huku asjaolude ning põhjuste osas saabunud ei ole. Samas oleme seisukohal, et kehtivas õiguskorras puuduvad meil õiguslikud võimalused parvlaev Estonia katastroofipaigal sukeldumiseks, samuti vrakiga seotud uurimistöödeks või mistahes muudeks ühepoolseteks tegevusteks, mis ei ole seotud haurahu kaitsmisega.

Eeltoodu alusel ja juhindudes RKKTS § 152¹³ p 4 edastame Vabariigi Valitsusele kollektiivses pöördumises esitatud ettepaneku, hindamaks kas parvlaev Estonia vrakki on uuritud piisava põhjalikkusega või kas on ilmnunud uusi asjaolusid, mis põhistaksid läbirääkimiste algatamise Rootsi ja Soomega täiendavate uuringute läbiviimiseks Estonia vrakil.

Komisjoni otsus oli konsensuslik.

Otsustati:

3.1. Edastada kirjalik ettepanek Vabariigi Valitsusele (konsensus: Jaanus Karilaid, Uno Kaskpeit, Kert Kingo, Toomas Kivimägi, Andrei Korobeinik, Tarmo Kruusimäe, Heljo Pikhof, Urve Tiidus).

4. Muud küsimused

Täiendavat infot ei olnud ja muid küsimusi ei tekkinud

(allkirjastatud digitaalselt)
Jaanus Karilaid
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Vivian Pöld
protokollija